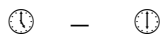

Spolek pěstitelů kaktusů a sukulentů v Praze – zal. 1922**Věstník****č. 209**

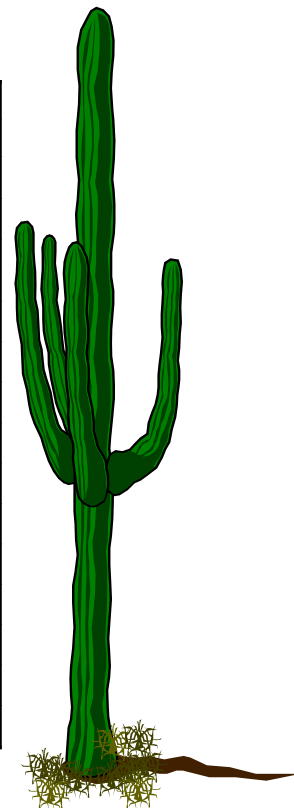
15. 2. 2013

1. Přednášky:

**Konají se ve Velké geologické posluchárně UK, Albertov 6, Praha 2
ve čtvrtek, začátek v 18.00 hod.,** sál otevřen od 17.30 hod.

Termínový kalendář na rok 2013

	výbor	knihovna	přednáška	téma – autor	
Únor	5. 2.	7. 2.	21. 2.	21. 2.	Hadamsky: Stapelie
Březen	5. 3.	7. 3.	21. 3.	21. 3.	Quaiser: USA
Březen	23. 3. 2013 symposium Bušek: Kaktusy jihozápadu USA; Staník: Chile; Maule, Matulová: Sukulentní Cucurbitaceae; Kunte: Kuba; Pavelka: Angola				
Duben	2. 4.	4. 4.	18. 4.	18. 4.	Heřtus
Květen	7. 5.	2. 5.	16. 5.	16. 5.	
Květen	8. 5. 2012 zájezd				Plzeňsko
Červen		6. 6.	20. 6.	–	
Červen	1. 6.– 16. 6. 2013 výstava				
Srpen	27. 8.	–	–	–	
Září		5. 9.	19. 9.	19. 9.	
Září	5. 9 – 15. 9. 2013 výstava				
Říjen	1. 10.	3. 10.	17. 10.	17. 10.	
Listopad	5. 11.	7. 11.	21. 11.	21. 11.	
Prosinec	3. 12.	5. 12.	19. 12.	19. 12.	tradiční vánoční setkání

2. Knihovna**Knihovna SPKS stále v provozu!!!**

Rád bych členům Spolku zdůraznil, všem je k dispozici spolková knihovna. Věnujeme část spolkového rozpočtu na neustálé doplňování knihovny.

Těšíme se na shledání s Vámi v pravidelných dnech – čtvrtek dle rozpisu, od 16.30 do 17.30 hod.

Knihy půjčujeme i korespondenčně, DVD Vám okopírujeme a po zaplacení poplatku je Vaše na věky. L. Berka

3. CO BYLO**3.1 Vánoční schůze 20. 12. 2012**

Tradiční vánoční program proběhl v posledních letech standardním způsobem. Po krátkém úvodu předsedy Ivana Běťáka byl program zahájen tradičním kvízem. Celý kvíz byl tematicky zaměřen na znalost světových kaktusářských velikánů. Deset osobností kaktusářské historie bylo anonymně představeno na fotografii a následně krátkým zhodnocením jejich činnosti, poté následovala nápověda ve formě obrázku rostliny, která byla klíčem ke jménu osobnosti. Kvíz, který připravili L. Berka a V. Šedivý, byl snadnější než v letech minulých, tak máme řadu výherců, kteří správně odpověděli na všechny otázky.

Blahopřejeme vítězům: J. Bohata, V. Myšák, J. Hušner, Z. Podroužek, M. Záruba. Ceny pro vítěze poskytli I. Běťák a K. Halbich.

Letošní program byl nezvykle bohatý, nahlédnout nám do svých sbírek umožnili pánové: Chadraba, Hauser, Quaiser, Bohata, Synáček. Pánové Sochor a Synáček připomněli klubový výlet k R. Slabovi v Tálíně a do sbírek na Příbramsku.

J. Hušner nám předvedl průřez rodem Aloe ze své a jiných sbírek, přidal i další jihoafrické sukulenty. J. Potměšil nás provedl bolivijskými Andami se zaměřením na nejpichlavější z pichlavých – Tephrocactusy.

L. Berka předvedl sbírku kaktusů z cukrárny (vyrobena z mandlového těsta), kterou ulovil při návštěvě jižního Maďarska a krátký průřez novinek rodu Frailea z jihovýchodní Bolívie.

Součástí vánoční schůze byla tombola z rostlin poskytnutých členy Spolku, děkujeme.

L. Berka

3.2 Přednáška 17. 1. 2013 Tvrdík: Gymna – Argentina

V posledních několika letech Jižní Amerika vytlačila Mexiko z cílů kaktusářských výprav na naleziště a přibýlo specialistů na rostliny z tohoto kontinentu. Náleží mezi ně i gymnofilové, k nimž patří i př. Tvrdík. Jeho dnešní přednáška se kromě krásných záběrů na nádhernou krajinu a její zajímavosti zaměřila výhradně na gymnocalicia a jejich rozdíly z různých lokalit. Výborné záběry byly doplněny technicky zajímavými „přilétajícími“ detaily rostlin.

Slovní doprovod byl výborný a autor nejen konstatoval fakta, ale také vyjadřoval svůj názor na příslušnost jednotlivých rostlin do příslušných rodů, druhů i variant. Je zajímavé, jak s rozvojem průmyslu a „pokroku“ společnosti přibývá i nových silnic a díky stavbám vysílačů i přístupů do obtížných horských míst a tím i nových zajímavých nalezišť. Asi 70 diváků prožilo velmi pěkný a poučný večer. – IB –

4. Výroční zpráva SPKS za rok 2012 – část organizační

V roce 2012 byl zvolen nový výbor, jedinou změnou je doplnění výboru o pana ing. V. Roubíčka. Výbor je volen na 4 roky.

Pro připomenutí, složení výboru:

Předseda – Ivan Běťák

Místopředsedové – Petr Pavelka, Lubomír Berka

Pokladník – Jana Rácová

Knihovna – Lubomír Berka, Marie Šnajperková

Revizní komise – Václav Chadraba, Jiří Vaněk

Organizace výstav – Vladislav Kašpar, Karel Halbich

Propagace – Jiří Vařečka

Archivář – Vladislav Šedivý

Členové – Pavel Heřtus, Petr Zlesák, Miroslav Veverka, Vladimír Roubíček,

Výbor se schází pravidelně 1. úterý v měsíci.

Počet členů spolku – každý rok se pohybuje v rozmezí 500 až 600.

Celé volební období proběhlo v mezích, které jsme si vytyčili a jsme je schopni ovlivňovat.

Pravidelné měsíční přednášky – vyjma prázdnin a měsíce června.

Symposium – většinou 4 až 5 přednášek, pokud je to možné, tak vždy nějaký přednášející ze zahraničí, účast cca 200 platících.

Výstavy – ve spolupráci s BZ UK, 2 výstavy.

Zájezdy – v květnu vždy 8. května, v posledních letech dvoudenní.

Knihovna – pravidelně 2krát měsíčně. Mimo půjčování knih na místě možnost zapůjčení i poštou. Hojně využívána služba kopírování DVD.

Činnosti, kterými SPKS ovlivňuje i dění mimo spolek:

Celostátní výbor – v současné době máme zastoupení 3 členů, I. Běťák je tajemníkem Společnosti, P. Pavelka, L. Berka jsou členy

Redakční a vydavatelská rada – 6 členů: I. Běťák je předseda redakční a vydavatelské rady, P. Pavelka – vedoucí redaktor, Jiří Štembera – grafický redaktor + příprava tisku, V. Šedivý, Z. Janeba a L. Berka členové

Distribuce tisku – I. Běťák

Ostatní aktivity

- Spolupracujeme s Botanickou zahradou UK při pořádání výstav a pravidelných přednášek (děkujeme za přízeň panu řediteli Pavlatovi)
- ve spolupráci s Botanickou zahradou UK v rámci spolkové výstavy již podruhé velmi úspěšně proběhla „Noc muzeí“, při které skleníky praskaly ve švech a návštěva je tou nejlepší propagací, kterou jsme schopni.
- 4krát ročně Věstník, který dostává každý člen Spolku a předsedové ostatních kaktusářských organizací v Česku a na Slovensku
- Provozujeme www stránku, kterou provozuje B. Sochor (náš web byl vyhodnocen jako druhý nejlepší spolkový v republice)
- Provozujeme facebook, zabezpečuje J. Vařečka
- Zaznamenáváme všechny přednášky na video, videa jsou k půjčování (kopírování) v knihovně
- Pravidelně doplňujeme knihovnu o nové knihy a časopisy z tuzemska i ciziny
- Časopisy jsou pravidelně nechávány svázat

Dále je třeba konstatovat, že celou řadu spolkových aktivit si Spolek může dovolit jen proto, že výstavy jsou úspěšné a velké množství členů přispívá více, než musí, za to jim výbor moc a moc děkuje. Ze zisku zajišťujeme následující akce:

- Provoz knihovny a nové nákupy
- Pronájem přednáškového sálu pro pravidelné měsíční přednášky
- Zajištění symposia (sál + přednášející)
- Dotování zájezdů

Co se nadále nedaří:

- Pravidelně plnit naše stránky www
- Zvýšit aktivitu našich členů
- Zastavit pokles členů nábořem nových mladých (v oblasti hobbyismu je každý pod 50 let mladík. Zpracoval L. Berka

5. Z HISTORIE SPOLKU XXVII. – dvacet let před založením Spolku

Dokumentace o pražském organizovaném kaktusářství by nebyla úplná, kdybychom neuvedli málo známou ouverturu, která založení Spolku předcházela a bez které by se jeho historie možná vyvíjela jinak. Připomeňme si tedy hlavní momenty tohoto málo známého vývoje (podrobný popis těchto událostí z pera K. Crkala s názvem *Počátky kaktusářství v Praze* najde vážnější zájemce ve Sborníku, vydaném k 70 letům existence Spolku pěstitelů kaktusů a sukulentů Praha v roce 1992):

Zájem o exotické kaktusy, projevující se v našich zemích už od konce 19. století, vyústil v srpnu roku 1903 utvořením **Kroužku pěstitelů kaktusů v Praze** pod předsednictvím Václava Körbra. Připomeňme si, že šlo o vytvoření prvního oficiálního kaktusářského společenství nejen v Praze, ale i v celém Rakousko-Uhersku! Výzvou ke sdružení zájemců o kaktusy se stalo oznámení v červnovém čísle časopisu Česká flora z roku 1903: „Pěstitelům a milovníkům kaktusů a všelikých tučňovitých rostlin na uváženu. Po příkladu jiných míst hodlá v Praze několik milovníků zarazit kroužek přátel této zajímavé třídy rostlin. K účelu tomu vybidnutý v čelných listech všickni, aby jich adresy k budoucí vzájemnosti zaslali na p. Václ. Körbra v Praze III. č. 383 (Karmelitská ul.). Vítání budou interesenti nejen z okolí, ale ze všech zemí koruny Sv.-Václavské.“ Kroužek čítal ve svých začátcích 27 členů, a to 14 z Prahy a 13 z venkova (po třech měsících už jich bylo 35). První společná vycházka se uskutečnila už 28. června téhož roku „ku členu Kroužku p. Vojt. Fričovi ml. do vily Boženy v Košířích, kterýž mnoho vzácných originálů chová“. Frič se v tom čase už intenzivně připravoval na svou druhou jihoamerickou cestu a tak „Na počest ku cestě (3. srpna) do Ameriky se připravujícího členu pana Friče, svolána schůze na den 25. (července), jíž mladý cestovatel obcoval a při loučení se slíbil zaslati jako ukázkou tropické vegetace na kroužek něco menších rostlin, což s nadšením přijato.“ Frič svůj slib splnil a tak bylo možno ve výroční zprávě **Kroužku pěstitelů kaktusů a succulentů v Praze**, uveřejněné v lednovém čísle České flory z roku 1905, číst: „...Mimo jiné jest mi též upozorniti na vzpomínku našeho členu p. Vojtěcha Friče z daleké Ameriky, který velice krásným darem naše členy, jež znal, obdařil. Zaslal Kroužku velice cenné rostliny a též novinku, která jen v 15 exemplářích se vyskytla a snad vůbec už jiným sběratelem nalezena nebude, jelikož jak nálezece pan Frič praví, roste druh ten na velice nepřístupné a nebezpečné skále.“ A V. Körber pokračuje „...Za příčinou toho daru, který pan Křtěn odevzdal, byla konána slavnostní schůze, jíž se i venkovští členové účastnili. Jest si jen přáti, aby vzájemnost členů a naše styky se co možná rozšiřovaly ...Dovoluji si poukázati, že kroužek, jenž se utvořil z několika o věc snaživých členů, si ze svých skrovných dobrovolných příspěvků sám razí cestu. Jest to opět nový krok a není pochyby, že snahy našeho členstva co nejdříve dokáží jak možno při setrvalosti i z malých prostředků pěkné výstavy pořádati... Nám pak záleží, bychom pokračovali v předsevzatém úkolu rozšiřovati pěstění kaktusů a succulentů a budeme i nadále pokračovati po dráze, na které kyne fysický výsledek práce i píle. Kroužek má svou stálou místnost ve velkorestaurantu Platýz, Praha II., Ferdinandova tř., a každých 14 dnů koná schůzi.“ Žádný jmenovitý seznam členů se nedochoval, a tak můžeme některá jména jen předpokládat, případně o nich spekulovat. Kromě již zmíněných – zakladatele V. Körbra, A. V. Friče a Křtěna byl skoro jistě členem zahradník a jediný specializovaný obchodník s kaktusy v Rakousku-Uhersku Antonín Záruba (ten také uspořádal první specializovanou výstavu kaktusů a sukulentů v Praze – konala se v září 1905 na Střeleckém ostrově) i člověk mnoha zájmů statkář Josef Zounek z Mrzek u Českého Brodu, který v červenci 1912 předvedl veřejnosti ve svých sklenících „10.000 kaktusů o 1800 druzích“.

Aktivita „Kroužku“ byla v prvních letech jeho existence podle dobových zpráv zřejmě vysoká, dokazuje to následující citát, opět z České flory 1908: „Ani jediný z našich odborných spolků nemůže se vykázati tak viditelnými úspěchy jako mladý náš „Kroužek pěstitelů kaktusů“ v Praze. Není tomu ani 20 let, kdy celé milovnictvo pro tuto velezajímavou třídu rostlin vykazovalo sotva půl tuctu zájemců, zato dnes je toto odvětví opravdu na výši doby a jednotliví represanti honosí se již tak četnými sbírkami, že by mohly směle závodit s většími obchodními závody cizozemská. Tito milovníci nespokojují se již nějakým tím skleníkem pro pokoj, celá řada jich má již opravdové skleníky a počet rostlin v nich chovaných jde do tisíců.“

„Kroužek“ zanikl někdy na začátku 1. světové války, pravděpodobných důvodů bylo několik – zhoršující se společenská a ekonomická situace i vážné onemocnění a posléze úmrtí jeho posledního předsedy A. Košnáře.

Vakuum, vzniklé v době první světové války, vyplňoval od roku 1916 A. V. Frič redigováním a přispíváním do přílohy časopisu Svět zvířat. Fričova osvětová mise skončila s obnovením možností realizovat jeho cestovatelské plány (na začátku roku 1919 prodal svou sbírku V. Fulínovi a odejel znovu do Jižní Ameriky). Kroužek kaktusářů zmínil Frič znovu při zakládání Spolku v roce 1922. Ale o téhle historii už máme podstatně víc informací...

A na závěr nelze než citovat Karla Crkala: „Nevysvětlitelné zůstává, že ...naši první kaktusářskou organizaci kromě A. V. Friče nikdo nepřipomenul, ani se ji nepokusil obnovit. Vypadá to, jako by v období války došlo ke ztrátě paměti i těch, kteří museli tuto organizaci zažít, nebo byli přímo jejími členy.“

/Ojedinelé přerušení série příspěvků na téma Významné osobnosti Spolku bylo vyvoláno zájmem o téma „prehistorie“ Spolku při příležitosti slavnostního setkání k 90. výročí jeho existence v listopadu 2012/ vš

6. CO BUDE

6.1 27. sympozium Kaktusy a sukulenty v Praze – 23. 3. 2013

Termín: 23. 3. 2013 (jako každý rok, netradičně předposlední sobota v březnu)

Místo: Velký sál Obvodního úřadu Praha 8-Libeň, Zenklova 43/8 – výstup z metra trasy B, stanice Palmovka.

Od 9 do 17 h (otevřeno od 8 h)

Vstupné: 100 Kč (placeno na místě)

Program: Úvod – Ivan Běťák

Přednášky: cca 80 minut – předpokládaný sled přednášek

MUDr. Roman Staník (Slovensko) – Chile

Ing. Josef Bušek (Německo) – USA

Matulová – Maule (Plzeň) – Sukulentní Cucurbitaceae

Libor Kunte (Děčín) – Melokaktusy Kuby

Petr Pavelka (Praha) – Sukulenty jihozápadu Angoly

–PP –

6.2. výstava Kaktusy 2013 (1. 6.–16. 6.)

Pro 46. výstavu kaktusů a sukulentů pořádanou ve spolupráci s Botanickou zahradou Přírodovědné fakulty Univerzity Karlovy garant vybral a výbor schválil následující záměr:

Název expozice	Garant	Soutěže
Už je tady magická „75“	I. Běťák	Půl metru z mé sbírky (garant Kašpar)
I kristáty mají své kouzlo	P. Heřtus	Můj nejhezčí kaktus (garant Kašpar)
Euphorbie tak jak nikdy	P. Pavelka	Můj nejhezčí sukulent (garant Kašpar)
Sukulenty v miskách	K. Halbich	O nejhezčí exponát celé výstavy – anketa návštěvníků (garant Halbich)
Konvergence v sukulentní říši	A. Krejčík	
Sukulenty jako bonsaje	J. Vaněk	
Naše kytky na okně	K. Halbich	
Přednášky – video	K. Halbich	
Fota z cest	V. Lukeš	

–IB –

Příhlášky do prodeje rostlin na jarní výstavě SPKS Praha. Příhlášky do prodeje pošlete nejpozději do **30. 4. 2013**. Příhlášky pošlete e-mailem na karel.halbich@volny.cz nebo na adresu: Karel Halbich, K Lukám 649, 142 00 Praha 4. Podmínky prodeje rozešlu v průběhu prvního týdne v květnu.

–HK –

6.2 Zájezd 8.5.2013 (středa) Plzeňsko.

Odjezd – POZOR ZMĚNA !!! – v 8 hodin od Ženských domovů, Metro =B= Anděl. Zájezd je již naplněn (!), platba na schůzích. Pro kontrolu – všechny přihlášené jsem již kontaktoval, případně dostali potvrzení o rezervaci. Podrobnější informace na našem Facebooku, webu a emailem u mne. =JV=

7. Příspěvky do Věstníku a poptávku na zájezd pošlete na adresu:

Jiří Vařečka, Na Šabatce 2045/5, 143 00 Praha 412, e-mail: jiri.varecka@seznam.cz

předseda SPKS : Ing. Ivan Běťák, Pod Lesem 27, 143 00 Praha 412, e-mail: betak@mbox.vol.cz

<http://www.spks.cz/>

<http://www.facebook.com/SPKSPraha>

<http://www.facebook.com/Gymnofil>

Inzerce: Prodám kaktusovou i sukulentní literaturu, českou i zahraniční, starou i novou.

Bližší informace: J.Ullmann@tiscali.cz mobil: 732 477 714. J. Ullman, Biskupcova 17, Praha 3, Žižkov.